

سه نمونه از سرقت در زمینه کتاب‌های مذهبی

سیدابراهیم سیدعلوی

تاریخ و تقریباً در حدود سال ۱۳۴۴ ش. و ظاهراً دو بار توسط انتشارات فراهانی چاپ شد. زمان گذشت و در سال ۱۳۶۰ ش. کتابی به نام حکمت الهی و نهج البلاغه توسط انتشارات پیام آزادی منتشر شد. این کتاب در واقع بخش اول همان کتاب من بود؛ با تغییر نام و حذف اسم مؤلف و حذف صفحه اول و شانزدهم که نام من در آنها آمده بود؛ یعنی حتی حروف چینی مجدد نشده بود و به عنوان تز دکترای با استاد مشکات گذرانده شده بود که باید گفت: شکرالله مساعی الأساتذة الکرام! به علی از این موضوع هم گذشتیم و سکوت کرده و اغماض نمودیم و داوری را به روزی که لا ریب فیه به حکمیت عدل الهی وا نهادیم. نعم الحکم الله.

نمونه دوم. حقیر چهار رساله مقاله‌گونه به عنوان جامع «بعثت و پیامبری» (۱. زمینه‌های بعثت ۲. بعثت و نظام صالح ۳. وحی منبع فکری و قانونگذاری ۴. اخلاق و سیره پیامبران) نوشتیم و دیدگاه‌های نهج البلاغه را مطرح ساختیم که در سال ۱۳۶۶ چاپ و پخش شد. در سال ۱۳۷۵ در نمایشگاه کتاب، کتابی دیدم به نام «از علی (ع) آموز»، چاپ سوم در پنج هزار نسخه. این چهار مقاله و یا رساله هم در آن گنجانده شده بود با حذف نام و مشخصات نگارنده و به هوس شهرت و مال یک جوان درس ناخوانده و البته بدون مشورت با من. از این هم به سبب آشنایی با پدر او گذشتیم: «و اذا مرّوا باللغو مرّوا کراماً».

نمونه سوم. حقیر در اثر مطالعات موضوعی نهج البلاغه کتابچه‌ای با عنوان «ارکان اسلام» تألیف کردم و که در همان ایام به عربی هم ترجمه و تحت عنوان ارکان الدین در لبنان و ایران چاپ و به سال ۱۳۶۶ منتشر شد.

جناب آقای اکبر ایرانی، ...
نامه سرکار عالی به شماره ۷۵۵۳۷ مورخه ۱۳۹۰/۱۲/۱۴ عز
وصول بخشید.

من در تصحیح و تحقیق متون کمتر توفیق داشته‌ام گرچه در کار بزرگانی چون محمد ابوالفضل ابراهیم در تحقیق کتاب شرح نهج البلاغه، در احادیث و تعیین منابع اصیل تاریخی و یادکردهای ابوجعفر نقیب بصره که بیشتر، می‌توانست کار کند، نظرها داشتیم.

لیکن من در تألیف و تصنیف و ترجمه آثار خاطره‌هایی دارم که به بهانه نامه شما، بث الشکوی می‌کنم. آرزو داشتم و دارم سازمان‌ها و ادارات متولی امور به جای آن که به یک کتابفروش بزرگ وارد و صادرکننده کتاب بدل شوند و کتابفروش‌های بزرگ و سابقه‌داری مانند اسدی، جعفری تبریزی و زهیر و امثال آنان خانه‌نشین شوند، لااقل دایره ای قوی با کادری مجهز و کارآ به وجود می‌آورند تا جلوی چنین کارهایی گرفته می‌شد و کاش اساتید راهنما در دانشگاه‌ها در بررسی پایان‌نامه‌ها عنایت بیشتری مبذول می‌داشتند و با آگاهی‌های موضوعی از محتویات نشریات و مطبوعات مچ بی‌هنران را می‌گرفتند و رو می‌نمودند.

اما آن چه بر سر من آمده است: چهار نمونه را یاد می‌کنم که در همه آن‌ها در کتابخانه‌ام سند موجود است و در صورت لزوم سند و کپی ارائه خواهد شد و سخن خویش را مستند خواهم ساخت.

نمونه اول. در جوانی کتابی نوشتیم در عصر خود تقریباً ابتکاری به نام جهان‌بینی و جهان‌داری علی^(ع). این کتاب بی

این کتاب با حذف نام مؤلف و مقدمه او و تغییرات کلی در جلد و صفحه اول با همان نام توسط انتشارات الهادی قم چاپ و نشر شد و بارها با تیراژ چهل و چهار هزار، شصت هزار و پنجاه هزار توسط معاونت وزارت آموزش و پرورش محترم، مکرر طبع گردید. حقیر پس از آگاهی توسط آقای شکیبا تعقیب کردم. سوگمندانه، بایع و فروشنده در عین حال که معلوم بود مشخص نگردید و مرد محترم پارسایی به نام حاج علی اکبر غفاری پادرمیانی کرد و احقاق حق نمود و داوری به نفع من کردند، مسئله فیصله یافت. بعد از آن، مسئول بنیاد با نام و نشان حقیر تجدید چاپ نمودند — هر چند در همه با قید «چاپ نخست».

نمونه چهارم. یادنامه علامه شریف رضی نام کتابی است از مجموعه مقالات از حقیر و دیگران و به اهتمام این جانب که

در سال ۱۴۰۶ ق، به مناسبت هزاره وفات علامه شریف رضی با مسئولیت حقیر و به سرپرستی جناب آقای سید جمال الدین دین پرور برگزار شده بود و در همان سال با تیراژ یکهزار و پانصد نسخه چاپ و انتشار یافت. این کتاب نیز پس از گذشت چندین سال با عنوان کاوشی در نهج البلاغه در سه جلد و جلد سوم همان یادنامه باز با حذف اسم من و تغییر شکلی کار، از جمله حذف مقدمه مفصل من و افزودن مقدمه ای عالمانه! کوتاه با نام همان پخته خوار خام و تشنه نام اما ناکام، منتشر شد در سال ۱۳۸۸ ش. اگر نامه شما نبود بنا نداشتیم آن را دنبال کنم که شیرازه امور در جامعه ما از هم پاشیده است. آن آقا در سیاستگزاری ناموفق شد، گناه را بر سر قانون انداخت... به مجلس قانونگذاری راه یافت...؛ اللهم اليك المشتكى.

■

تازه‌های میراث مکتوب

از نسخه‌های استانبول
دستنویس‌هایی در
فلسفه، کلام، عرفان
سید محمد عمادی حائری
چاپ اول: ۱۳۹۱
بهاه: ۵۸۰۰ تومان

از نسخه‌های استانبول
دستنویس‌هایی در فلسفه، کلام، عرفان
سید محمد عمادی حائری

کتاب حاضر، گزارش تحقیقی چند متن -دستنویس ارزشمند در موضوعات فلسفه، کلام و عرفان نظری است که اصل آنها در کتابخانه‌های استانبول نگهداری می‌شود. ترجمه کهن الملل و النحل شهرستانی، حنائق الحقایق زین الدین کسین، چهار دانشنامه فلسفی از اثیرالدین ابهری، و نسخه‌هایی از نهج البلاغه شهرستانی، شرح اشارات فخرالدین رازی، شرح اشارات نصیرالدین طوسی، تلخیص المحصل همو، اعجاز البیان صدرالدین قونوی و شرح فصوص الحکم عبدالرزاق کاشانی، متون و دستنویس‌هایی هستند که در این رساله معرفی شده‌اند.

دوره دوم، ضمیمه شماره دو، تیرماه ۱۳۹۱

۳۳